

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Filip Švarm, Jelka Jovanović, Ana Martinoli i Milena Vasić, na sednici održanoj 30. 1. 2025. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „SAZNAJEMO: Vođe studentskih protesta Dinko Gruhonjić, Mila Pajić i Goran Ješić uz pomoć 'Proglaša' planiraju radikalizaciju protesta“, objavljenim 2. januara 2025. godine, portal “Novosti.rs”

1.prekršio je tačke 1 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks, kao i odredbu po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2.prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3.prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki), o obavezi novinara/novinarke da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, da neguju etiku i kulturu javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje i da odgovornost javnosti ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlade i drugih državnih organa,

4. prekršio je i tačku 1 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojoj novinari/novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla.

Nalaže se portalu “Novosti.rs” da odluku objavi u roku do pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Maja Stojanović, izvršna direktorka Građanskih inicijativa, navela je u žalbi Savetu za štampu da se kratki, nepotpisani tekst u celosti sastoji od neistina, insinuacija, zlonamernih optužbi i uvreda, sve to bez ikakvih dokaza i samo na osnovu „dobro obaveštenih izvora“. Žaliteljka je ukazala da se organizacija koju vodi i ona lično opisuju kao važan učesnik u antidržavnim aktivnostima, „agenturni rezident britansko-američkog faktora“ i „vođa ekstremističke antisrpske NVO“, kao i da se navodi da je naložila da se maksimalno pojača subverzivno i agenturno delovanje protiv ustavnog uređenja Srbije i svih njenih građana, sa ciljem da se izazove krvoproliće. Time je, kako je istakla, prekršeno više tačaka Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara/novinarki i Poštovanje dostojanstva.

Redakcija portala „Novosti.rs“ nije odgovorila na žalbu.

Po oceni Komisije za žalbe, tekst je tendenciozan, zlonameran, politički intoniran i bez ikakvih činjenica i dokaza za iznete ozbiljne optužbe na račun žaliteljke, kao i ostalih ljudi na koje se tekst odnosi. „Građanske inicijative“ se predstavljaju kao šefovi „vođama studentskih protesta (koji su ustanovljeni agenti zapadnih obaveštajnih službi) i vođama Proglasa, koje po njihovom nalogu „planiraju radikalizaciju protesta u pokušaju da izvedu obojenu revoluciju u Srbiji“, dok je Maja Stojanović „agenturni rezident“ i „vođa ekstremističke i antisrpske NVO“.

Sve ovo se „saznaje iz dobro obaveštenih izvora“, koji nisu proverljivi i bez ikakvih daljih pokušaja da se ovi navodi bilo čime potkrepe ili potvrde. Komisija zato smatra da ovakav tekst u suprotnosti sa osnovnim profesionalnim standardima koji prodradumevaju tačno, objektivno i nepristrasno infomisanje u javnom interesu.

Komisija ima razloga da veruje da je u ovom slučaju do netačnog, pristrasnog i nepotpunog izveštavanja došlo zbog uticaja političkih ili ekonomskih interesa izdavača na uređivačku politiku, kao i da je redakcija interes javnosti podredila tim interesima.

Cilj teksta nije, po oceni članova Komisije, bio informisanje javnosti, već diskreditacija određenih društvenih aktera, pre svega žaliteljke i organizacije koju vodi. Ovakvim izveštavanjem portal diskriminiše osobe o kojima piše na osnovu drugačijeg mišljenja, a diskriminaciju podstiče i upotrebom neodgovarajuće, agresivne retorike.

U istoj funkciji je i nepotpisana fotografija (za koju se ne zna ni kada je i kako nastala, ni šta tačno predstavlja), koja je vrlo sugestivna i dodatno podržava ovu retoriku.

Komisija posebno ukazuje na to da je ovako neodgovorno „izveštavanje“ opasno i po bezbednost ljudi koji su na ovaj način označeni kao strani agenti i ljudi sa opasnim namerama.

30. 1. 2025.

Predsedavajući

Zlatko Čobović